

Havlíkovy kostelní půdorysy

Havlíkovy kresby můžeme v nejlepším slova smyslu chápat jako postmoderní citace technických výkresů projektantů gotických a barokních staveb.

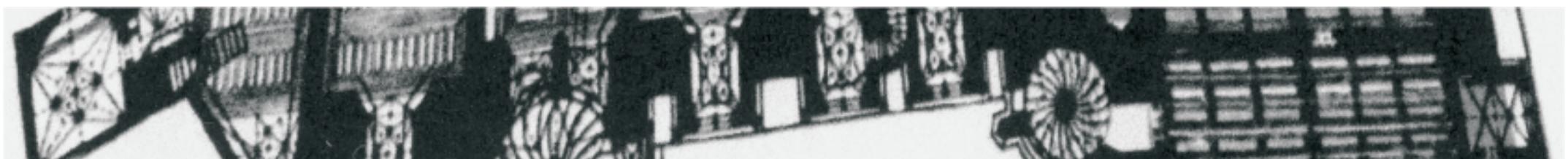
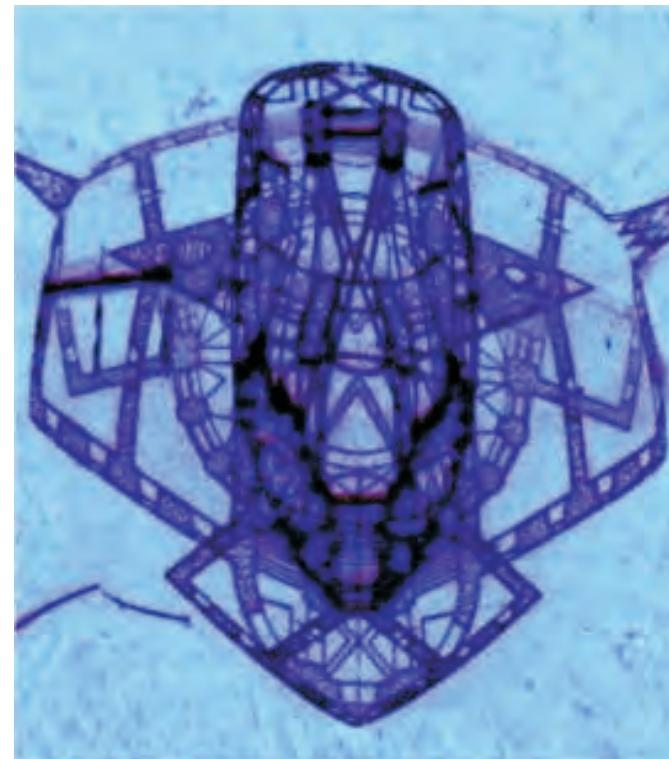
Dovednosti tehdejších stavitelů zahrnovaly kromě samozřejmosti kreslířského řemesla praktickou znalost lehce aplikovatelných i důmyslně sofistikovaných estetických proporcí. Pro snadnou zapamatovatelnost základních stavebních pravidel proto vznikaly a předávaly se různé rýmovačky a průpovídky jako např.

„Ein Punkt der in den Circkel geht,
Der im Quadrat und drey angel steht,
Trefft ihr den Punkt, so habt ihr gar
Und kommt aus Noth, Angst und Gefahr“,
psané starou němčinou a pocházející z okruhů pozdních hutí. Na katedrále sv. Vítá, Staroměstské mostecké věži a kapli sv. Kříže na Karlštejně lze průkazně dokumentovat, že toto vše bylo neodmyslitelnou součástí výbavy členů Parléřovy huti. U sakrálních gotických staveb navíc přebírala roli obsahu (co je v obsahu, je i ve formě), a to v duchu křesťanské mystiky. Dnes není snadné dohledat všechny skryté významy, bez nichž je pochopení sakrálních staveb jako celku jen nanicovaté a povrchní. Jak však konstatuje v širší souvislosti klasik postmoderney Wolfgang Welsch, „...co bylo elementární a esoterické, je nyní exoterické a populární“, což naše Jolana Poláková dál rozvíjí úvahou, že „...postmoderní esoterika ztělesňuje pravý opak původního významu svého označení. Esoterické, vnitřní, přístupné jen zasvěcencům, se od 70. let XX. století stalo široce dostupným konzumním zbožím....“.

Havlík naštěstí seriáně sází na efekt estetického působení jím kresbeně interpretovaných objektů samých, byť s omezením se na půdorysné projekce. Jistá strohost je spíše předností.

Jan Andres (kráceno)

In: Vladimír Havlík: Soft Spirit, Dům umění města Brno, Brno 2006, katalog

Geofyzikální ústav AV ČR, v.v.i.
Archiv výtvarného umění o.s.

Vás srdečně zvou
na dvacátou prvu výstavu cyklu
Setkávání

Vladimír Havlík

půdorysy
symetrie
transformace

zahájení ve čtvrtek
10. ledna 2008 v 16:30 hodin

otevřeno 11. ledna - 14. března 2008
po-pá 8.00-16.00 hodin

Geofyzikální ústav AV ČR
Boční II, 140 00 Praha 4-Spořilov
tel. 267 103 345
www.ig.cas.cz

Vladimír Havlík
performer, kreslíř, malíř
* 7. 2. 1959 Nové Město na Moravě
1978-1983 Pedagogická fakulta Univerzity
Palackého v Olomouci (katedra výtvarné výchovy)

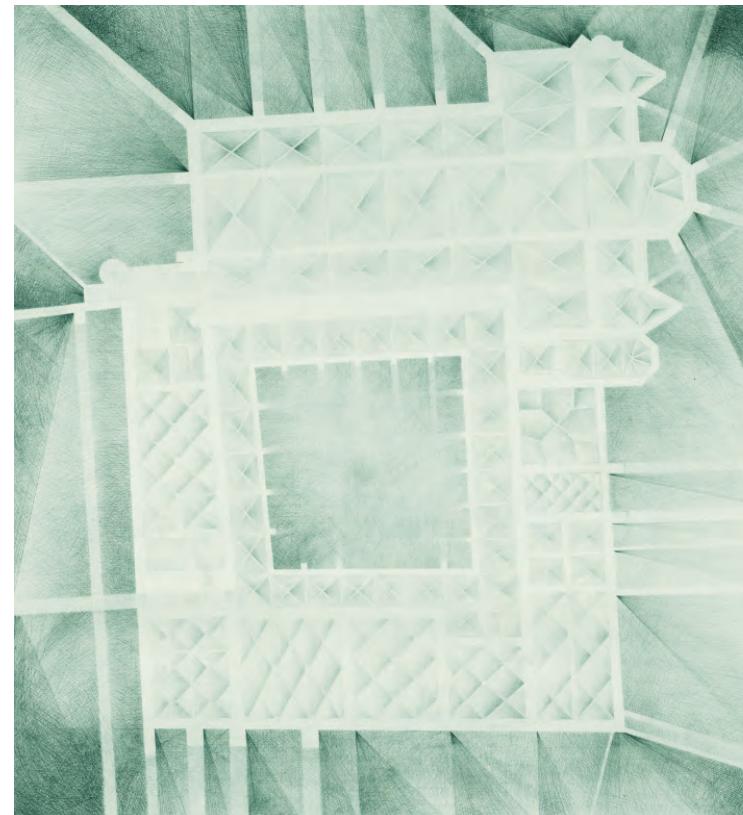
Ze začátku (1978-1989) se věnoval akcím a performance, podle soupisu Terezie Nekvindové jich uspořádal 75 - slovy pětasedmdesát. V roce 1982 se pokusil o spánek. Na louce poblíž Dalečína na Českomoravské vrchovině vyrezal pruh trávy.

Dlouhý drn sroloval jako deku, do takto vymezeného prostoru si lehl a „jakoby pohřbený, jakoby mrtvý“ se přikryl loukou. Myslel si, že by to mohl být nejpřirozenější způsob spánku, ale pokus se tenkrát ještě nezdařil. Neusnul. Od roku 1991 do současnosti uspořádal, většinou jako doprovodný či výukový program (od roku 1990 učí na Pedagogické fakultě UP v Olomouci akční malbu) patnáct dalších akcí a happeningů. Pracuje v řadách a cyklech, každý nápad variuje, snaží se vyčerpávat, dotáhnout do konečné podoby. Téma opouští, když cítí, že je pro něho vyčerpané.

Po sériích autorských knih (Gina Renotière uvádí 162 čísel), poetických objektů, obrazových komentářů a vizuálních básní začíná kreslit do půdorysů chrámů a kostelů. Jemnou tužkovou kresbou zviditelňuje jsoucí i možné zákonitosti, rytmus, základní směry, energetické proudy, skryté významy.

Architektura nebyla (a není) čistě rozumovou záležitostí, dál se do ní promítají obavy z neznáma, věčný strach z nekonečna, víra v pokrok, touha po funkčním, k dokonalosti spějícím uspořádání. Vladimír Havlík není architekt, nehledá skrytá tajemství, hraje si s náznaky, objevuje možné významy, podává osobní výklady. V půdorysech nalézá různé formy shodnosti (posouvání, otáčení, středová a osová symetrie), v kresbách příbuznosti konstrukcí církevních staveb a lidského těla.

V polovině 90. let začíná pracovat s počítačem, počítačově modelované sestavy maluje na plátna jasnými, jasně rozlišenými barvami.

Vladimír Havlík: Klášter (Vyšší Brod),
1989, tužka na papíře,
150x130 cm,

„Svoji barevnou paletu si Havlík vypůjčil především z jihoněmecko-rakousko-českého baroka a rokoka, a nikoliv v první řadě z ostré Flower-Power estetiky šedesátých let, i když se zdá, že se o ni v prvním plánu svými jednoduchými plošnými barevnými výplněmi tvarů opírá. Pastelově zbarvená štukatura v něžné zeleni, vybledlé modři a cukrakandlově růžové před zlatobílým listovím a úponky v bledavě zbarveném kostelním interiéru patří k bezprostřednímu optickému vybavení jihoněmeckého katolicismu“ (Margit Zukriegel, 1999).

Většinou symetrická kompozice, užití kruhů, mandal a oválů, průniky jasně vymezených tvarů působí eroticky, Havlíka pronásleduje - možná těší, možná děší - neodbytná představa ženského pohlaví.

Zatím posledním cyklem jsou digitální tisky počítačových transformací. Vstupními obrazy jsou opět půdorysy konkrétních kostelů a chrámů, výstupem nekonečná řada tvarových a barevných variací. Žádný námět není bezedný, každá forma dříve či později vyčerpá své možnosti. Užití počítačů, nových, multimediálních či hi-tech prostředků se může stát (stává) soudobou manýrou. Vladimír Havlík si zřejmě toto nebezpečí uvědomuje, zatím se včas dokázal zastavit.

Jiří Hůla, 2007

